

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منتشر شده در المیادین انگلیسی

نویسنده: تیم اندرسون

برگردان: مجله جنوب جهانی

فرستنده: عثمان حیدری

۱۴ می ۲۰۲۵

چگونه راستی‌آزمایان غربی اخبار جعلی را ترویج می‌کنند

تیم اندرسون افشاء می‌کند که چگونه «راستی‌آزمایان» غربی و ابزارهای هوش مصنوعی به عنوان بازوهای تبلیغاتی امپراتوری رسانه‌ای انگلو-امریکائی عمل می‌کنند و با تقویت اطلاعات نادرست، سلطه ایالات متحده را حفظ و کشورهای مستقل را ساکت می‌کنند.

شبکه‌های رسانه‌ای شرکتی و دولتی انگلو-امریکائی که بخوبی یکپارچه شده‌اند، تلاش کرده‌اند با استفاده از «راستی‌آزمایان» داخلی و دولتی (از جمله موتورهای هوش مصنوعی) اطلاعات نادرست خود را در مورد کشورهای مستقل تأیید کنند. هدف، تقویت انحصارات رسانه‌ای غربی در مواجهه با مقابله با همین کشورهای مستقل، که تحت جنگ‌های تبلیغاتی جهانی‌سازی قرار دارند، بوده است. جای تعجب نیست که امریکای لاتینی‌ها، چینی‌ها و روس‌ها از این انحصارات رسانه‌ای خسته شده‌اند و در حال توسعه توانایی‌های خود برای مقابله با دروغ‌هایی هستند که در مورد آنها گفته می‌شود.

بنابراین ونزوئلا و دیگر کشورهای امریکای لاتین که بیست سال پیش شبکه رسانه‌ای قارمئی تله‌سور را برای «بازتاب واقعیت‌های ما» تشکیل دادند، اخیراً کنفرانسی در هاوانا، کوبا، در مورد موضوع مقابله با اطلاعات نادرست امپریالیستی برگزار کردند.

چین تاکنون برای مقابله با جنگ‌های اطلاعاتی، در کنار ارتش‌های مجازی عظیم در رسانه‌های اجتماعی، به آژانس‌های دولتی و رسانه‌های دولتی تکیه کرده است – اما بیجینگ نسبت به آنچه که نابرابری رسانه‌ای خود می‌داند، نگران است.

روسیه اخیراً شبکه جهانی راستی‌آزمایی (GFCN) خود را برای مقابله با جنگ تبلیغاتی که با آن روبه‌رو است، تأسیس کرده است.

برای درک فریب انبوه «راستی‌آزمایان» غربی جدید، باید با برخی اصول شروع کنیم:

در حالی که ارائه‌دهندگان مسئول اطلاعات و تحلیل باید حقایق خود را بررسی و اشتباهات خود را تصحیح کنند، هر کس دیگری می‌تواند گزارش‌های خاص را مورد بررسی قرار دهد.

شرکت‌ها یا دولت‌هایی که وانمود می‌کنند داستان‌های خود را «تأیید» می‌کنند، گلی به سر کسی نمی‌زنند.

چنین «تأییدی» وقتی از سوی «رسانه‌های استعماری» غربی می‌آید، بدتر است، زیرا آنها سابقه ترویج بهانه‌های دروغین برای هر جنگ یا مداخله جدید ایالات متحده را دارند.

«راستی‌آزمایی» که به روش بی‌اعتبار ویکی‌پدیا («منابع ثانویه معتبر» و ویراستاران ناشناس) متکی است، بدتر از بی‌فایده است، زیرا بیشتر خلاصه‌ای از داستان‌های رسانه‌های غربی را ارائه می‌دهد که به عنوان گزارش‌های مستقل جلوه داده می‌شوند.

گروه‌های نیابتی و مقامات ناشناس گمراه‌کننده‌اند – منابع مسئول نویسندگان خود را پنهان نمی‌کنند، بلکه مسئولیت اطلاعات و تحلیل خود را بر عهده می‌گیرند و در عین حال از طیف گسترده‌ای از منابع عمدتاً اولیه استفاده می‌کنند. هیچ منبع یا کشوری را نمی‌توان از بحث منع کرد، اما باید یاد بگیریم که چگونه طرف‌های ذینفع و منابع مغرضانه را بخوانیم و از آنها به طور هوشمندانه استفاده کنیم.

روش ویکی‌پدیا (تکیه بر منابع ثانویه «معتبر» که توسط ویراستاران ناشناس گردآوری شده‌اند)، که توسط بسیاری از «راستی‌آزمایان» و موتورهای هوش مصنوعی به اشتراک گذاشته می‌شود، برای هر چیزی که اهمیت دارد کاملاً غیرقابل اعتماد است. خلاف دایره‌المعارف سنتی، که از قراردادهای آکادمیک نویسندگی و استناد پیروی می‌کند، ویکی‌پدیا کاملاً به منابع ثانویه غربی متکی است؛ بنابراین خلاصه‌ای از پیش‌هضم شده از رسانه‌های غربی را ارائه می‌دهد. حتی ویکی‌پدیا اذعان می‌کند که «منبع قابل اعتمادی نیست» و این اعتراف طبعاً سلب مسئولیتی را به همراه دارد: «ویکی‌پدیا نمی‌تواند صحت اطلاعات موجود در اینجا را تضمین کند.» (همین مطلب باید به این راستی‌آزمایان جدید نیز اضافه شود).

اخبار جعلی برای اولین بار به عنوان یک عمل گسترده در ایالات متحده امریکا شناخته شد، جایی که شرکت‌های خصوصی به رسانه‌ها پول می‌دادند تا کالاهای و خدمات آنها را تبلیغ کنند. تا انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۶ ایالات متحده، این عمل به عنوان مرتبط با کمپین‌های سیاسی، از جمله اشکال جدید جنگ ترکیبی، که برای تضعیف کشورهای مستقل طراحی شده بود، تلقی شد. دونالد ترامپ، به عنوان نامزد ریاست جمهوری، بدرستی هیلری کلینتن و بارک اوباما را متهم کرد که به طور مخفیانه تروریسم داعش را برای پیشبرد جنگ‌های تغییر رژیم در لیبیا، عراق و سوریه ایجاد کرده‌اند.

در آن زمان، رسانه‌های شرکتی و دولتی غربی عمیقاً در تبلیغات لیبرال نهادینه شده بودند. آنها افسانه‌های پایدار زیر را به ما فروختند:

این که حمله سال ۲۰۰۳ به عراق مسأله دفاع از خود انگلو-امریکائی بود، در حالی که مداخله روسیه در سال ۲۰۲۲ در جنوب شرقی اوکراین «تحریک نشده» بود و هیچ ارتباطی با دفاع از خود روسیه نداشت.

اخبار جعلی مکرر در مورد رئیس جمهور سوریه بشار اسد و ارتش سوریه که ظاهراً مردم خود را بمباران و از سلاح‌های کیمیائی علیه آنها استفاده کرده‌اند، در حالی که گروه‌های تروریستی تحت حمایت ناتو را از مسئولیت این جنایات تبرئه می‌کنند.

کشتار در غزه واقعاً نسل‌کشی نبود، بلکه مسأله «دفاع از خود» اسرائیل در برابر تروریسم بود، در حالی که داستان ساختگی «نسل‌کشی» چین علیه جمعیت مسلمان خود در سین‌کیانگ را ترویج می‌کردند.

به ما می‌گفتند که نیروهای فرانسوی و امریکائی در غرب و شمال آفریقا برای کمک به «مبارزه با تروریسم» حضور دارند و نه برای تأمین کنترل ستراتیژیک منابع طبیعی.

دروغ بزرگی را به ما می‌فروختند که عروسک‌های پی در پی غیرمنتخب ایالات متحده در واقع «رئیس جمهور» ونزوئلا بوده‌اند.

این تأیید بی‌چون و چرای هر مداخله خارجی به رهبری واشنگتن باعث شده است که من بخش بزرگی از رسانه‌های شرکتی و دولتی غربی را «رسانه‌های استعماری» بنامم. آنها به طور قابل اعتمادی از خط رسمی واشنگتن پیروی می‌کنند و مانند سگ‌های شکاری علیه نمایندگان کشورهای مستقل حمله می‌کنند، در حالی که خود را نگهبانان دموکراسی، حقوق بشر و حقیقت می‌دانند؛ در واقع، وانمود می‌کنند که انحصار حقیقت را در دست دارند. بزرگترین آسیب آنها در ادعاهای ستراتیژیک وارد می‌شود، نه در حقایق خاص، که راحت‌تر می‌توان آنها را رد کرد. هر کسی می‌تواند حقایق خاص را بررسی کند، به ویژه با استفاده از جست و جوی آنلاین تاریخی. ما برای این کار به آژانس‌های «رتبه‌بندی» مغرضانه نیازی نداریم.

به عنوان مثال، کنت راث، مدیر سابق دیده‌بان حقوق بشر، که وسواس سرنگونی دولت اسد در سوریه را داشت، در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۵، ۲۰۰ پست در توییتر منتشر کرد که بسیاری از آنها از تصاویر ویرانی در مکان‌هایی مانند غزه و کوبانی استفاده می‌کردند تا به دروغ حملات ارتش عربی سوریه به غیرنظامیان سوری را القا کند. کنار هم قرار دادن عکس‌ها می‌تواند این فریب را برای کسانی که مایل به دیدن هستند، آشکار کند. باید به مهارتشان اعتراف کنیم؛ حتی در حالی که امپراتوری انگلو-امریکائی در سرایشی جدی اقتصادی قرار دارد، ظرفیت آن برای ساختن افسانه‌ها بی‌نظیر است، هرچند با نابینائی نئولیبرالی معمول نسبت به تضاد منافع، که کمترین آن «راستی‌آزمائی» داستان‌های خودشان است. آنها قلعه‌های اطلاعات نادرست می‌سازند تا جنگ‌های ترکیبی واشنگتن را پیش ببرند، جنگ‌هایی که من آنها را «جنگ‌های افول هژمونیک» نامیده‌ام. با این کار، آنها امیدوارند بهانه‌های جنگ گرم بعدی را تقویت کنند، در حالی که تلاش می‌کنند هرگونه مقاومتی را منزوی و تضعیف کنند.

این ماشین رسانه‌ای فقط رسانه‌های شرکتی و دولتی همسو و یکپارچه نیست. بلکه شامل آژانس‌های دولتی مانند «اتحادیه اروپا در برابر اطلاعات نادرست» اروپائی و معادل (اکنون منحل شده) دولتی آن در ایالات متحده، مرکز تعامل جهانی، نیز می‌شود. سپس سازمان‌های غیردولتی و «فعالان رسانه‌ای» مختلف با بودجه اتحادیه اروپا و ایالات متحده وجود دارند که به ویژه بر آخرین مداخلات واشنگتن متمرکز هستند. همه اینها را ویکی‌پدیا هم‌جا حاضر،

رسانه‌های اجتماعی نهادینه شده مانند آژانس‌های متا، و هوش مصنوعی و موتورهای جست و جوی نهادینه شده (مانند گوگل) که همیشه ما را به همان منابع نهادینه شده، مانند ویکی‌پدیا، باز می‌گردانند، به هم پیوند می‌دهند.

در این آشفتگی خودارجاع و دایره‌ای، ما جدیدترین «راستی‌آزمایان» و ماشین‌های هوش مصنوعی آنلاین را داریم که بیشتر آنها توسط همان رسانه‌های استعماری ایجاد شده‌اند. بیشتر «راستی‌آزمایان» غربی، آژانس‌های رسانه‌ای شرکتی و دولتی هستند، با حضور معدودی نهاد دانشگاهی. در حالی که برخی از این «راستی‌آزمایان» ادعا می‌کنند که از کد شبکه بین‌المللی راستی‌آزمایی (IFCN) پیروی می‌کنند – که شامل تعهد به بی‌طرفی، افشای روش و وابستگی و استفاده عمدتاً از منابع اولیه است – بیشتر راستی‌آزمایان خودخوانده این ستندها را رعایت نمی‌کنند و حتی اگر با برخی از آنها مطابقت داشته باشند، بیشتر آنها دقیقاً برای تقویت پیام حامیان خود ایجاد شده‌اند.

به عنوان مثال، AAP یک آژانس رسانه‌ای غیرانتفاعی است که متعلق به کنسرسیومی متغیر از شرکت‌های رسانه‌ای است و بازوی «راستی‌آزمایی» خود را به نام AAP FactCheck دارد. AAP به شیوه‌ای گمراه‌کننده ادعا می‌کند که یک «منبع اولیه» است (روزنامه‌نگاری معمولاً فقط در مورد مصاحبه‌ها یک «منبع اولیه» است) و بنابراین نیازی به ارجاع یا پیوند ندارد. همچنین مالکیت شرکتی خود را پنهان می‌کند.

این شبکه می‌تواند قاره‌ها را درنوردد. به عنوان مثال، آژانس رسانه‌ای دولتی استرالیا ABC اخیراً به گزارشی در مورد روسیه توسط Check First، یک شرکت نرم‌افزاری در فنلاند که اطلاعات نادرست آنلاین را بررسی می‌کند، و Reset Tech، به منظور بی‌اعتبار کردن شبکه جدید GFCN روسیه استناد کرد. با این حال، «Check First» توسط کشورهای اروپایی و کمیسیون اروپا تأمین مالی می‌شود و وسواس نفوذ روسیه، از جمله تلاش‌های فرضی روسیه برای «آلوده کردن» ویکی‌پدیا را دارد. این یک عامل سیاسی با بودجه دولتی و به دور از بی‌طرفی است.

Reset Tech Australia شاخه استرالیایی یک شرکت رسانه‌ای آمریکایی است که توسط گروه‌های مختلف، از جمله بنیاد انجمن اینترنتی ایالات متحده، تأمین مالی می‌شود. آنها در ترویج آنچه ادعا می‌کنند «برای کاهش خطرات امنیتی شخصی و ملی که پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی و سایر پلتفرم‌های دیجیتال به طور معمول ایجاد می‌کنند، مورد نیاز است» تخصص دارند. به عبارت دیگر، آنها یک گروه لابی شرکتی هستند.

این «راستی‌آزمایی» به حل و فصل جنگ‌های اطلاعاتی در داخل ایالات متحده نزدیک نشده است. به عنوان مثال، «Allsides» دیدگاهی راست‌گرایانه از مشکلی ارائه می‌دهد که آن را تسلط «راستی‌آزمایان» چپ‌لیبرال می‌داند، در حالی که در جناح چپ‌لیبرال، نگرانی‌های مشابهی در مورد رسانه‌های راست‌گرا ابراز می‌شود.

برخی از آژانس‌های جدید از «راستی‌آزمایی» گزارش‌های خاص فراتر رفته و به وانمود کردن به رتب‌بندی قابلیت اطمینان کلی نهادهای رسانه‌ای پرداخته‌اند. به عنوان مثال، Newsguard، به رهبری استفان بریل، روزنامه‌نگار رسانه‌های شرکتی، ادعا می‌کند که رتب‌بندی‌های «شفاف» در مورد رسانه‌ها ارائه می‌دهد، «تا به مصرف‌کنندگان کمک کند اطلاعات قابل اعتماد آنلاین را شناسایی کنند». با این حال، این سازمان به منابع دولتی و اطلاعاتی ایالات متحده، از جمله منابع سیا و ناتو، متکی است و در مسائل بین‌المللی به شدت طرفدار ایالات متحده است.

Media Bias/Fact Check یکی دیگر از شرکت‌های رتب‌بندی رسانه‌ها است که از قانون گمراه‌کننده منابع «معتبر» پیروی می‌کند، همچنین امریکامحور است و نتایجی مشابه Newsguard تولید می‌کند.

موتورهای هوش مصنوعی (AI) اغلب از همان تعصب ویکی‌پدیا و «راستی‌آزمایان» شرکتی رنج می‌برند، آنها توسط گروه‌هایی تنظیم می‌شوند که ورودی‌ها را کنترل می‌کنند. به عنوان مثال، نمی‌توانید انتظار داشته باشید که اطلاعات مستقل یا بی‌طرفانه‌ای در مورد عربستان سعودی از آژانس سعودی SAMI AI دریافت کنید.

در پایان، موج جدید «راستی‌آزمایان» و ماشین‌های هوش مصنوعی عمدتاً گسترش انحصارات رسانه‌ئی موجود است که هدف آن تقویت پیام‌های کلیدی کارتل هژمونیک غربی است. تحلیلگران باید به منافع و روش‌های پشت ادعاهای آنها نگاه کنند. مصرف‌کنندگان عادی خبر، که وقت چنین کارهائی را ندارند، بسادگی مجبور خواهند بود منابع خبری خود را مانند قبل انتخاب کنند و توجه کمی به آژانس‌های «خودساخته» نشان دهند.